

Orgaan van de „Vereniging Vrienden van de Zaanse Schans”

Redactie: Parkstraat 44, Zaandam

Administratie: Zonnewijzerspad 8, Zaanse Schans

Verschijnt 3-maandelijks

SEPTEMBER 1974 No. 51

Verslag Stichting Zaanse Schans 1973

Voor insiders was het duidelijk, dat het - na de financiële offers welke in 1972 werden gebracht - zeer moeilijk zou zijn om in 1973 in de Zaanse Schans nog enige bijzondere activiteit te ontplooien.

Het bestuur prijst zich dan ook gelukkig dat het in 1973 toch tal van zaken heeft kunnen aanpakken en realiseren. Uiteraard bleef dat alles in de schaduw van de festiviteiten van 8 juni 1972, toen Hare Majesteit de Koningin drie

De ophaalbrug in het verlengde van het Zeilenmakerspad

aanwinsten voor de Zaanse Schans - het Bakkerijmuseum, het Noorderhuis en het koopmanshuis de Mol kwam openen.

In 1973 werd op een andere schaal gewerkt en ook meer op een ander doel gericht.

In de eerste plaats werd het als een urgente zaak gezien, nabij het nieuwe parkeerterrein een daar geplande opstal te bouwen en voorts moest er een goede wandelgelegenheid komen vanaf genoemd parkeerterrein naar de Zaanse Schans.

Om dat laatste te bereiken werd een goed pad aangelegd in het verlengde van het Zeilenmakerspad en werd een brug in dat pad gebouwd over een sloot welke bevaarbaar moet blijven.

Met het oog daarop en gelet op de gewenste doorvaarthoogte, kwam het het bestuur goed voor, ditmaal een ophaalbrug te laten bouwen. Er werd gekozen voor een aantrekkelijk, in het Zaanse land voorkomend type, (zie afbeelding).

Aannemer Overtoom werd bereid gevonden deze brug voor een zeer aanvaardbaar bedrag te bouwen binnen de daarvoor te stellen tijd. Dien ten gevolge was het reeds in het begin van het zomerseizoen van 1973 mogelijk gebruik te maken van de nieuwe wandelroute.

Voorts werd nabij het nieuwe parkeerterrein en langs het verlengde Zeilenmakerspad het pakhuis „de Lelie” uit Westzaan herbouwd.

In het verleden werden van papierfabriek van Gelder - v/h Gebr. de Jong - de skeletonderdelen van dit pakhuis verkregen.

Architect de Jong uit de Rijk werd gevraagd voor dit object een reconstructie en restauratieplan te maken, hetwelk de mogelijkheden tot gebruik als tentoonstellingsruimte c.a. zou openen.

Op basis van een snel ontworpen en goedgekeurd plan kon aannemer Holleman uit Santpoort prijs worden gevraagd. De ontvangen scherpe prijs en de bedongen korte bouwtijd, welke door de aannemer werd aanvaard, waren voor het bestuur aanleiding de bouw snel te gunnen. Dien ten gevolge hoopte men terecht het pakhuis in het zomerseizoen van 1973 reeds een functie te kunnen geven bij het opvangen van, en het verzorgen van een verantwoorde voorlichting aan, bezoekers.

Aan de andere kant leidde deze voortvarendheid echter tot enige misverstanden met de rijksdienst voor de Monumentenzorg en vertegenwoordigers van Zaans Schoon, welke gelukkig in een later stadium tot tevredenheid van allen konden worden opgelost.

Het uiteindelijke resultaat was, dat reeds op 27 juni 1973 het pakhuis „de Lelie” voor publiek kon worden geopend, ter bezichtiging van een aldaar aangebrachte tentoonstelling van oude tegels. Deze tentoonstelling „Tegels van Toen” werd in kort tijdsbestek, op buitengewoon kundige en verantwoorde wijze opgezet door de heer D. Korff, die daarbij werd geassisteerd door de heer J. G. Berkhout, medewerker van de culturele raad van Noord-Holland en de heemkunde-ambtenaar van Zaandam, de heer J. J. Zonjee.

Tal van museumdirecties werkten aan deze tentoonstelling mede door materiaal beschikbaar te stellen om tot een gespreide en interessante samenstelling van oude tegels te kunnen komen. Ook door het vertonen van dia's in het amphitheater van de Lelie van onder andere tegelschoorstenen in

de Zaanstreek, van de toepassing en van de ontwikkelingsgeschiedenis van tegels etc. met een gesproken woord van de heer Korff, werd met „de Tegels van Toen” een tentoonstelling van niveau gebracht, welke volledig paste in de stijl van de Zaanse Schans. Uit de financiële stukken blijkt welke kosten aan die manifestatie waren verbonden en welke subsidies daarvoor werden verkregen. Dat er uiteindelijk maar \pm 5000 bezoekers kwamen was teleurstellend, maar wel door tal van factoren te verklaren.

Gelukkig was het bezoek aan de twee andere, op 8 juni 1972 geopende musea wel groter. Zowel de stijlkamers in het Noorderhuis, als het Bakkerijmuseum in Zeilenmakerspad 4 konden in een jaar tijd \pm 20.000 belangstellenden trekken. Uit de laatstgenoemde cijfers en de activiteiten welke overigens voor het pakhuis de Lelie werden gepland blijkt, dat de Zaanse Schans er in 1973 in slaagde ook andere doelen te bereiken dan alleen het restaureren van oude Zaanse panden.

Het bestuur prijst zich daarin gelukkig en wil langs deze weg gaarne uiting geven van dankbaarheid aan hen, die dit werk begeleidden c.q. als leden van de werkgroep „Lelie” er in slaagden om een aantal avondvoorstellingen voor te bereiden waarin het amphitheater van de Lelie op algemene bruikbaarheid zou kunnen worden beproefd. Onder voorzitterschap van onze secretaris wist deze werkgroep, waarin de heer H. Kesselaar directeur van „de Speeldoois” te Zaandam, de heer G. Cluwen, de heer R. Kooiman en de heer J. J. Zonjee zitting hadden, een interessant programma voor te bereiden voor de eerste maanden van 1974.

Ook op andere punten werd in 1973 reeds de grondslag gelegd om in 1974 tot nieuwe activiteiten te komen. Zo mag worden verwacht dat in 1974 zal worden besloten om:

- Dorpstraat 515 uit Assendelft over te plaatsen naar de beschikbare terreinkavel Kalverringdijk nr. 3
- het oude parkeerterrein gesloten te verklaren voor passanten;
- op het nieuwe parkeerterrein een informatiestation te bouwen alwaar ook de fotograaf zijn foto's zal kunnen verkopen;
- in de Lelie een aantal manifestaties te organiseren;
- de horecavoorziening bij het nieuwe parkeerterrein te vergroten.

De betaling van Rijkssubsidie en de op dat punt nog openstaande vordering

Het tegoed aan rijkssubsidie, hetwelk enerzijds berust op toezeggingen, anderzijds op verwachtingen omtrent aanpassing aan uiteindelijke restauratiekosten en toezeggingen na 1976, werd tot dit jaar nooit verdisconteerd in de bijcijfering van het eigen vermogen.

Nu dit wel is gebeurd, is het desondanks goed te constateren dat aan het eind van het eerste kwartaal van 1974 nog een subsidietegoed bestaat van f 558.000,—.

Dit tegoed is gebaseerd op de volgende objecten:

Koopmanshuis	\pm f 238.700,— (ontvangen toezegging)
Hazepad 11	\pm f 119.500,— (ontvangen toezegging)
Pakhuis Lelie	\pm f 200.000,— (n.t. ontvangen toezegging)
	<hr/>
	\pm f 558.000,—

Folkloredag

In 1973 vond opnieuw een folkloredag plaats, zij het ditmaal niet onder auspiciën van de Z.V.V.V., maar onder leiding van de heren Zandt, manager van de Walvis, D. Reumer, bewoner Kalverringdijk 7 en Mondeel, beheerder van het bakkerijmuseum.

Deze jaarlijks terugkerende manifestatie werd ook ditmaal een groot succes.

Tot onze spijt was de verstarring van de houding van de besturen van de Zaanse Schans en de Z.V.V.V. er de oorzaak van dat de Z.V.V.V. niet con amore aan de Folkloredag wilde meewerken en dat ook op andere punten de samenwerking in het verslagjaar verslapte. Wij prijzen ons echter gelukkig dat daaraan door de bemiddeling van de heer G. D. J. Franken een einde is gekomen en dat er een nieuwe noemer voor samenwerking is gevonden.

Vergaderingen Algemeen Bestuur

Het algemeen bestuur van onze stichting vergaderde in het verslagjaar op 24 januari, 27 februari, 5 juni en 30 november, waarmede tenminste aan het gestelde in artikel 11 lid 1 van de statuten werd voldaan.

Het dagelijks bestuur kwam op 24 januari, 5 juni, 12 september, 9 november en 30 november bijeen.

Nieuwe leden, die wij bij deze hartelijk welkom heten :

De Heer A. IJskes, Amstelveen
De Heer J. D. Blomhert, Amsterdam
De Heer G. W. Kuyper, Amsterdam
De Heer T. W. van der Stelt, Badhoevedorp
De Heer W. Kelder, Bussum
De Heer P. H. Cuperus, Haarlem
De Heer W. Tuteit, Haarlem
De Heer J. de Jager, Hilversum
De Heer G. Hartsuiker, Hollandse Rading
Mevr. A. v. d. Sluis-Nieuwenhuizen, Schagen
De Heer J. Blaauboer, Wageningen
De Heer B. Buurman, Zaandam
De Heer J. W. Dekker, Zaandam
De Heer A. N. Helsloot, Zaandam
De Heer J. de Jong, Zaandam
De Heer H. Los, Zaandam
De Heer J. M. Romeyn, Zaandam
De Heer J. I. Rijks, Zaandam
De Heer H. Scheeve, Zaandam
De Heer F. A. Zonjee, Zaandam
De Heer J. H. Lagerweij, Zaandijk
De Heer Dr. F. R. v. d. Stadt, Zuidlaren
De Heer G. Buys, Zuidoost Beemster

Tenslotte wijzen wij er op, dat in verband met de vorming van Zaanstad de statuten van onze stichting moeten worden aangepast.

Een voorstel daartoe werd het college van burgemeester en wethouders van Zaanstad toegezonden met het verzoek daarover een oordeel te willen geven in verband met de financiële afhankelijkheid van onze stichting ten opzichte van Zaanstad. In het eerste halfjaar van 1974 werd daarop echter nog geen reactie ontvangen, zodat het oude bestuur van onze stichting is aangebleven, alhoewel de vertegenwoordigers van de vroegere Zaangemeenten in feite geen mandaat meer hebben.

Wij hopen dat op dit stuk spoedig verandering kan intreden opdat beschikt kan worden over aangepaste statuten en een daarop te baseren nieuw bestuur.

Onze opbergmap voor het orgaan

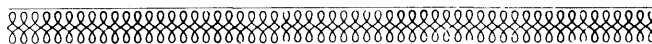
In ons vorige nummer gewaagden wij van stromen bestellingen op onze opbergmap. Het was geen grootspraak: het werden er 140 en tevens betekende dit 15 nieuwe leden. De prijs is f 5,-, franco per post f 6,-. S.v.p. gireren aan B. IJskes, Zonnewijzerspad 6, Zaanse Schans, Zaandam. Giro no. 62.63.79.

De Zaanse Jaarmarkt 1974

Op zaterdag 24 augustus werd op de Schans weer jaarmarkt gehouden, voorheen genaamd Folklore-dag. Hij trok tienduizenden bezoekers en werd ook nu weer begunstigd door mooi weer.

Bezienswaardigheden waren er dan ook genoeg. Behalve de nettenboeter, de houtsnijder, de calligraaf, de kantklosster de spinster en de mandenmaker, was er nu ook voor het eerst de hoge hoeden maker. Verdere gebeurtenissen: de komst van de ouderwetse brandspuiten, de platbodem zeilschepen op de Zaan en de westfries muziekkapel bij de aanlegsteiger. Te veel om alles volledig te vermelden.

Ook onze vereniging was vertegenwoordigd. In onze tent zaten weer de dames in Zaanse costuum. Er was grote belangstelling voor de tegelverkoop. Onze verschillende platen vonden veel aftrek en een flink aantal nieuwe leden werd gewonnen.

„Vereniging Vrienden van de Zaanse Schans”

Goedgekeurd bij K.B. van 16 augustus 1967.

Secr.: R. de Hoog, Zonnewijzerspad 8, Zaanse Schans.

Penningm.: J. Benjamin, T. Slagterstraat 1, Westzaan.

Postgiro 74 28 99 ten name van:

Penningm. Ver. Vrienden v.d. Zaanse Schans, Westzaan.

